

Støtte til voksne med ordblindhed (online workshop)

Genkendelse → Styrker → Multimodal undervisning → Ordblindevenligt curriculum → Lektionsforberedelse

Målgruppe

Undervisere, voksenundervisere, erhvervsskoleundervisere, undervisere på arbejdspladser, studievejledere, jobkonsulenter m.fl.

Varighed og format

Op til 4 undervisningstimer (fx 180 minutter inkl. én pause på 10 minutter, afholdt live online).
Format: interaktivt webinar/workshop med afstemninger, chatspørgsmål, breakout rooms og korte praksisøvelser.

Hvorfor denne workshop

Ordblindhed hos voksne bliver ofte ikke opdaget, fordi mange udvikler kompenserende strategier og kan være tilbageholdende med at fortælle om det. Denne workshop hjælper undervisere med at genkende tegn, arbejde styrkebaseret, undervise multimodalt, skabe forudsigelig og ordblindevenlig undervisning samt planlægge lektioner med støttende it-værktøjer.

Centrale læringsmål (deltagerne vil kunne ...)

Ved workshopens afslutning vil deltagerne kunne:

- Identificere typiske tegn og barrierer for at opdage ordblindhed hos voksne og reagere empatisk.
- Anvende styrkebaseret sprog og aktiviteter, der udnytter kreativitet, helhedsforståelse, fortælling, systemtænkning og empati.
- Tilrettelægge undervisning, så centrale informationer formidles via visuelle, auditive og kinæstetiske kanaler.
- Opbygge et forudsigeligt læringsforløb med klare mål, gentagelser, tilgængeligt sprog og fleksible evalueringsformer.
- Udarbejde en enkel deltagerprofil og en plan for 5 undervisningsgange samt vælge relevante hjælpemidler/GenAI-værktøjer til læsning, skrivning, organisering og selvstændig mestring.

Personprofiler (anbefales brugt gennem hele forløbet)

Anvend tre personer (fra præsentationen) og vend tilbage til dem i hvert modul:

1. Universitetsstuderende: omfattende læsekraft, skriftlige opgaver, deadlines.
2. Fagperson i arbejde: tekniske dokumenter, kommunikation, tidsstyring.

3. Håndværker / selvstændig: fakturaer, planlægning, kundekontakt (fx "blikkenslagerens vej til digitale kompetencer").

Tip: Giv personerne navne (fx "Thomas", "Bjarne" og "Lise") og brug et fælles slide eller et handout. Spørg i hver aktivitet: Hvad vil du ændre for person 1/2/3?

Foreslået tidsplan (eksempel: 180 minutter)

- Velkomst og rammesætning (5 min)
 - 1) At genkende ordblindhed hos voksne (25 min)
 - 2) Styrker og potentialer ved ordblindhed (25 min)
 - 3) Forskellige måder at formidle information på (25 min)
 - Pause (10 min)
 - 4) Organisering af et ordblindevenligt curriculum (30 min)
 - 5) Lektionsforberedelse og værktøjer (30 min)
 - Afrunding og forpligtelser (10 min)
-

PRÆSENTATION 1: "At genkende ordblindhed hos voksne (og hvordan man taler om det)"

Formål

At hjælpe undervisere med at genkende tegn og forstå, hvorfor ordblindhed ofte ikke er diagnosticeret hos voksne, samt træne støttende samtaler og næste skridt.

Foreslåede aktiviteter (online)

- Hurtig afstemning: hvilke udfordringer ses oftest (læsning, skrivning, organisering, selvtillid/åbenhed)?
- Kort oplæg: tegn + barrierer (set i et voksenperspektiv: arbejdskrav, stigma, fornægtelse).
- Rollespil i tre grupper: underviser/kursist/observatør med støttende samtalestartere; fælles refleksion over tillidsskabende sprog.

Valgfri visuals

- "Isbjerg for ordblindhed hos voksne" (synlige tegn vs. skjulte faktorer).
- Tjekliste over indikatorer (ikke en diagnose): læsning/skrivning, organisering/tid, hukommelse/sekvensering, følelsesmæssig påvirkning.
- Samtalemødel: Observer → Spørg → Anerkend → Støt/værktøjer → Aftal næste skridt.

Øvelser

Øvelse A — Spot barrieren (chat, 3 min): Kategoriser udsagn (fagligt/emotionelt/organisatorisk).

Øvelse B — Støttende samtale (breakout, 8 min): Rollespil med faste formuleringer.

Øvelse C — Næste skridt (2 min): Vælg mellem støtte nu, screening/henvisning eller arbejdspladstilpasning.

Takeaway: 1 side med “Samtalestartere + do/don’t-sprog”.

PRÆSENTATION 2: “Styrker ved ordblindhed (og hvordan de bruges i undervisning)”

Formål

At skifte fra en mangeltilgang til en styrkebaseret tilgang og designe undervisning, der udnytter disse styrker.

Valgfri visuals

- Styrkehjul (enkelt og genanvendeligt).
- Før/efter undervisning: traditionel opgave → projektbaseret alternativ.
- 2e-profil (ordblindhed + høj begavelse).

Øvelser

Øvelse A — Find styrker (5 min): Identificér 2 styrker + 1 støtte.

Øvelse B — Alternativ evaluering (5 min): Omskriv en test til valgfri præsentationsform.

Øvelse C — Teknologi som støtte (2 min): Hvordan frigør værktøjer kognitiv kapacitet?

Takeaway: Matrix “Styrke → undervisningsstrategi → evalueringsform”.

PRÆSENTATION 3: “Forskellige måder at formidle information på”

Formål

At skabe multisensorisk undervisning, så læring ikke afhænger af læsning alene.

Aktiviteter

- Demo: tekst → diagram, lyd (TTS), praktisk opgave.
- Redesign-opgave i grupper med visuel + auditiv + kinæstetisk tilgang.

Valgfri visuals

- VAK-model (visuel, auditiv, kinæstetisk).
- Kognitiv belastning: tung tekst vs. støttet læring.
- Arbejdsgang: scan → OCR → TTS.

Øvelser

Øvelse A — Tilføj, erstat ikke (3 min).

Øvelse B — Lav lydversion (5 min).

Øvelse C — Tjekliste (2 min).

Takeaway: Multisensorisk lektionsskabelon.

PRÆSENTATION 4: “Organisering af et ordblindevenligt curriculum”

Formål

At vise hvordan struktur reducerer barrierer.

Indhold

- Forudsigelige forløb og gentagelser.
- Opgaver: omdanne kaotisk forløb til struktureret progression.
- Evaluering + “tilladte værktøjer”.

Øvelser

Øvelse A — Forløbsdesign (10 min).

Øvelse B — Omskrivning af instruktioner (5 min).

Øvelse C — Løbende evaluering (2 min).

Takeaway: Tjekliste for ordblindevenligt curriculum.

PRÆSENTATION 5: “Lektionsforberedelse” + AFRUNDING

Formål

At give en konkret planlægningsmetode.

Indhold

- Mål, styrker, barrierer, støtteformer.
- Plan for 5 lektioner.
- Valg af værktøjer.

Planlægningsøvelse (20 min)

- 3 mål
- 3 støtteforanstaltninger
- 5-lektionsplan
- 2 evalueringsformer
- 2 værktøjer

Opsamling (5 min)

Del én god idé og én udfordring.

Øvelser

A — Introduktion af værktøj (5 min).

B — Selvadvokering (3 min).

C — Evaluering og justering (2 min).

Afrunding (10 min)

- Deltagerforpligtelse: “Én ting jeg vil ændre ...”
- Ressourcer og litteratur
- Deltagerne går derfra med:
 1. Samtalestartere
 2. Multisensorisk lektionsskabelon
 3. 5-lektionsplan for en person